

Narava v krajinskem parku Logarska dolina

Izsek iz magistrske naloge Tomaža Gerla: Načela varstva naravne dediščine na primeru krajinskega parka Logarska dolina.

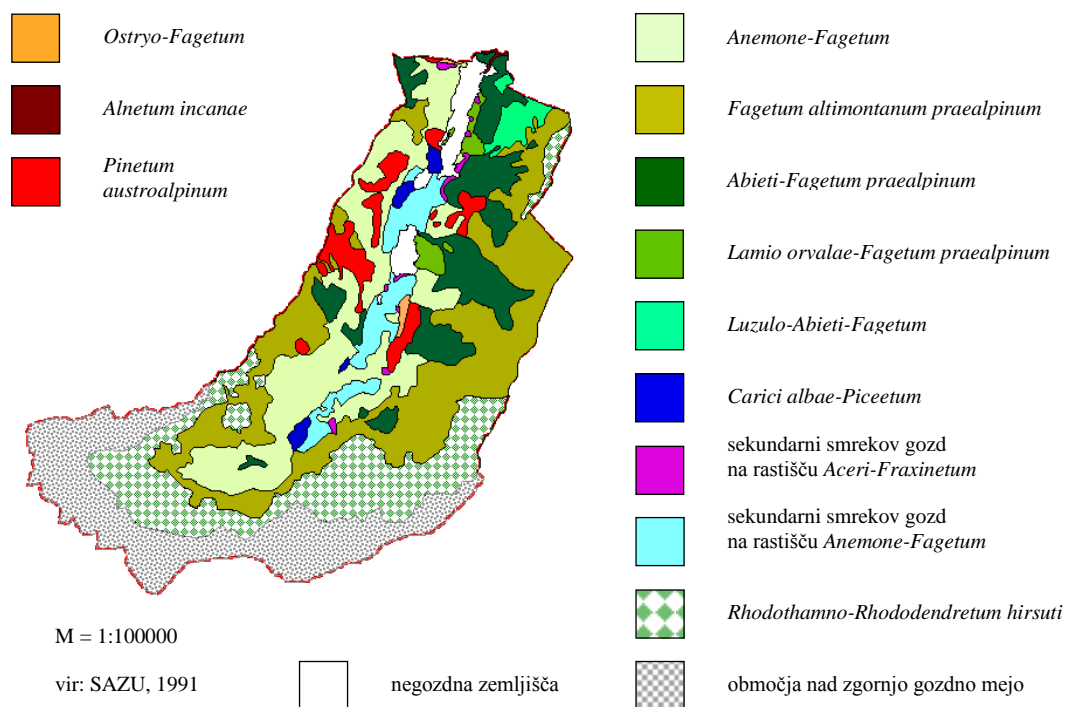
Rastlinstvo in gozdne združbe

Rastlinstvo Logarske doline je v grobem možno opredeliti glede na gozdno mejo, to pomeni nad in pod zgornjo mejo strnjene gozda. Rastlinstvo nižje od gozdne meje opredeljujejo gozdne združbe s poglavitnimi drevesnimi vrstami in njihovimi osnovnimi rastlinskimi kombinacijami. Odločilen vpliv na razvoj gozdnih združb imajo matična kamnina, tla, klimatski pogoji, relief in v primeru kulturne krajine še človek. Nad zgornjo gozdno mejo so pogoji za razvoj in obstoj rastlin močno oteženi, zato tam uspevajo pretežno tiste vrste, ki so se tekom razvoja prilagodile na posebnosti svojega okolja. Ozka specializacija pa povzroča njihovo veliko občutljivost na kakršne koli spremembe v življenjskem okolju (Zupančič, 1989).

Logarska dolina poteka v smeri severovzhod – jugozahod, tako da sta pobočji nad njo obrnjeni proti vzhodu oziroma zahodu. Razlika v osončenju levega in desnega pobočja je opaznejša v spodnjem delu doline. Tam vzhodno pobočje prejema precej več sončnih žarkov in toplote, kar se odraža tudi na vegetaciji. Po Zupančiču (1989) gradi potencialno naravno vegetacijo obravnavanega območja šest gozdnih združb: *Abieti-Fagetum praealpinum*, *Fagetum altimontanum praealpinum*, *Ostryo-Fagetum*, *Carici albae-Piceetum*, *Pinetum austroalpinum* in *Aceri-Fraxinetum*.

Po naravi sta prevladujoči združbi v Logarski dolini predalpski jelovo bukov gozd in predalpski visokogorski bukov gozd. Prvi porašča območje med 700 in 1300 metri nadmorske višine, vendar neenakomerno. Pojavlja se na globljih in vlažnejših tleh, zato ga je na sušnejšem levem pobočju precej manj. V senčnih in vlažnih legah ob desnem robu doline mestoma uspeva še gozd bukve z veliko mrtvo koprivo, v višjih legah na werfenskih skladih, kjer prevladuje silikat, pa predalpski jelovo bukov gozd z belkasto bekico. Levo, bolj osončeno pobočje s plitvejšimi tlemi ter dno zgornjega dela doline porašča gorski bukov gozd (*Anemone-Fagetum*). Višje od tod uspeva predalpski visokogorski bukov gozd, ki ponekod sega celo do 1800 m (Strelovec), drugje pa spet ne doseže niti 1400 m nadmorske višine (melišče pod Planjavo). Tvorijo zgornjo gozdno mejo, ki pa jo je ponekod težko opredeliti, saj je močno odvisna od mezo- in mikrorastiščnih pogojev.

Zaradi hitrih sprememb talnih in klimatskih razmer se na manjših površinah pojavljajo tudi ostale naštetе gozdne združbe. Gozd črnega gabra in bukve (*Ostryo-Fagetum*) uspeva na strmih pobočjih pod Klemenčjo pečjo in med slapoma Ivovec ter Sušica. Na hudourniških nanosih pod levim pobočjem med Logom in Plestom (Poljanca) ter v Kotu se na manjših površinah pojavlja združba belega šaša s smreko. Južnoalpski borov gozd porašča strme in skalovite dele pobočij s plitvimi, skeletnimi in sušnimi tlemi, vendar nikjer ne tvori zgornje gozdne meje. Rdeči bor je precej bolj razširjen od črnega. Združba gorskega javorja in velikega jesena pa se pojavlja predvsem v spodnjih delih desnega pobočja doline. Spodnja slika prikazuje prostorski razpored gozdnih združb.

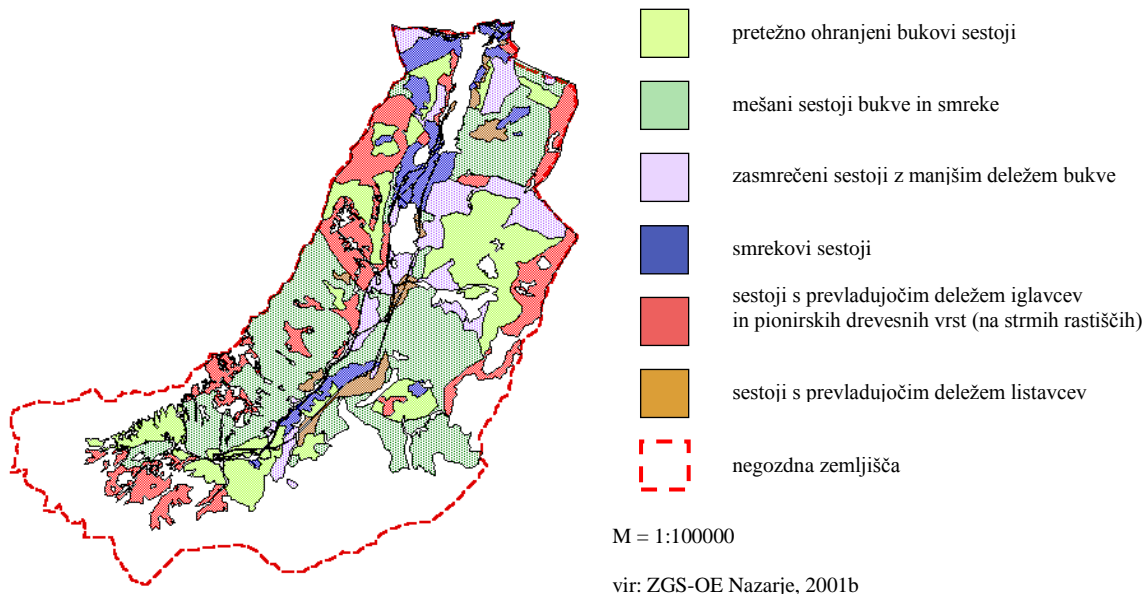

Slika 1: Gozdne združbe v krajinskem parku Logarska dolina

Rastlinske združbe niso vselej enakomerno razporejene po naraščajoči nadmorski višini, saj se ponekod melišča spuščajo skoraj do dna doline, ali pa se strme skalne stene dvigajo tik nad gozdno mejo. Pri tem so odločilni dejavniki relief, mezo- in mikroklima ter tla. Nad zgornjo mejo gozda se uveljavlja združba slečnika in dlakavega slečja (*Rhodothamno-Rhododendretum hirsuti*), ki porašča predele tako imenovane bojne cone gozda, to je območja med strnjeno gozdno mejo in zgornjo drevesno mejo (Hegi, 1980). Opisana združba se zaradi strmih naklonov, plazov, delovanja hudournikov in drugih dejavnikov nežive narave ponekod spušča precej nizko (tudi pod 1000 metrov nm. v.) ter se zajeda v bukov gozd, drugod pa se lahko povzpne celo do okoli 2100 metrov. Nad rušjem se nahajajo visokogorska travišča, ki poraščajo police skalnih sten, sedla in bolj položne predele do višin okoli 2200 metrov. Prevladuje združba čvrstega šaša (*Caricetum firmae*). Višje od tod pa je najti združbe na snežnih tleh, združbe skalnih razpok na apnencu, združbe v alpskem pasu in združbe na meliščih (Hegi, 1980).

Veliko primarne gozdne vegetacije je bilo zaradi poselitve prostora in ekstenzivnega gospodarjenja z gozdom izmenjane ali popolnoma odstranjene. V prvi vrsti gre za površine namenjene kmetijski rabi, poselitvi ter infrastrukturi. Na nekaterih opuščenih pašnikih in v manjši meri travnikih so se kasneje razvili različni pionirski stadiji gozda. Tudi tam, kjer se je z gozdom gospodarilo, je njegova rastlinska sestava močno spremenjena. V preteklosti je bil

prevladujoč način gospodarjenja posek na golo, pri čemer so bile ogoljene površine bodisi pogozdene s smreko ali prepuščene naravnemu razvoju. Oglarjenje, ki je bilo v obravnavanem prostoru prisotno še po drugi svetovni vojni, je delež bukve dodatno zmanjšalo. Zaradi naštetih razlogov se je naravna podoba gozda ohranila samo tam, kjer dani pogoji niso omogočali gospodarjenja. Povsod drugod pa so se razvile sekundarne gozdne združbe, ali pa je delež smreke v bukovih gozdovih precej narastel (Zupančič, 1989).

Slika 2: Tipi sestojev v krajinskem parku Logarska dolina (stanje leta 2000)

Živalstvo

Celovitih podatkov o živalstvu Logarske doline in okoliških gora ni na voljo. Območje naravnega parka je premajhno, da bi ga lahko obravnavali ločeno od njegove širše okolice, ki obsega celotne Kamniško – Savinjske Alpe ter pripadajoči predalpski svet. Potencialna sestava živalstva je bržkone podobna kot v celotnem slovenskem alpskem svetu. Nanjo vplivajo vsi doslej navedeni naravni dejavniki (matična kamnina, relief, tla, klima, vode in rastlinska odeja), deloma neposredno, še bolj pa posredno preko rastlinstva, ki živalim omogoča preživetje. Poleg naravnih dejavnikov na sestavo živalstva pomembno vpliva tudi človek, ki je tukaj prisoten že dolgo časa. Z delnimi ali popolnimi spremembami naravnih ekosistemov se namreč izmenjujejo tudi vrste. Človek je v prostor vnesel nove rastlinske in živalske vrste ter spremenil razmerja v gostoti populacij nekaterih naravnih vrst. Na primer, veliki plenilci (volk, medved) so bili popolnoma odstranjeni iz obravnavanega prostora, populacije plenilskih vrst ptic (ujede, sove) pa so bile močno zmanjšane (ZGS-OE Nazarje, 2001a). S pospeševanjem smreke in nižanjem deleža bukve ter jelke se krči življenjski prostor vrstam, ki so vezane na jelovo bukov in bukov gozd, napredujejo pa vrste, ki najdejo optimalne pogoje za preživetje v smrekovem gozdu. Izostanek plenilcev povzroča dvig populacij rastlinojedih vretenčarjev, vendar hkrati vodi k njihovi povečani občutljivosti za različne zajedalce in bolezni (primer gamsjih garij). Povečan turistični obisk in rekreacija v naravnem okolju pa sta za živalstvo vsekakor dodatna moteča dejavnika (krčenje življenjskega prostora zaradi izgradnje infrastrukture, onesnaženje, hrup, neposredne motnje s strani obiskovalcev, ...).

NARAVNE VREDNOTE

Ogrožene rastlinske in živalske vrste

V ožjem območju naravnega parka Logarska dolina so bile odkrite naslednje redke ali ogrožene rastlinske vrste (Wraber in Skoberne, 1989; Martinčič, 1992):

Mahovi: *Herzogiella striatella*,
Catoscopium nigratum;

Praprotnice in semenke:

Allium kermesinum (škrlatni luk),
Botrychium virginianum (virginijska mladomesečina),
Campanula zoysii (Zoisova zvončica),
Cerastium julicum (julijska smiljka),
Draba aspera (srhka gladnica),
Festuca laxa (mlahava bilnica),
Gentiana froelichii (Froelichov svišč),
Leucanthemum lithopolitanicum (kamniška ivanjščica),
Malaxis monophyllos (enolistna plevka) in
Nigritella lithopolitana (kamniška murka).

Poleg naštetih vrst se v neposredni okolici parka (južna pobočja Ojstrice, Korošica, Dleskovška planota) nahajajo še naslednje vrste mahov (Martinčič, 1992): *Tayloria serrata*, *Tayloria froelichiana*, *Pseudobryum cinclidioides*, *Pohlia drummondii*, *Philonotis tomentella*, *Paraleucobryum enerve*, *Kiaeria falcata*, *Cirriphyllum ornellanum*, *Bryum weigelii*, *Bryum elegans* in *Brachythecium glaciale* ter semenka *Eriophorum scheuchzeri* (Scheuchzerjev munc). Najpomembnejša nahajališča, kjer so bile doslej najdene ogrožene rastlinske vrste, so naslednja (Wraber in Skoberne, 1989):

- Savinjsko sedlo (Zoisova zvončica, julijska smiljka, mlahava bilnica, Froelichov svišč, kamniška ivanjščica)
- Turska gora (Zoisova zvončica, julijska smiljka, mlahava bilnica, Froelichov svišč, kamniška ivanjščica)
- Kamniško sedlo (vse naštete semenke razen virginijske mladomesečine in srhke gladnice)
- Planjava (Zoisova zvončica, julijska smiljka, srhka gladnica, Froelichov svišč, kamniška ivanjščica)
- Ojstrica (škrlatni luk, Zoisova zvončica, julijska smiljka, Froelichov svišč, kamniška ivanjščica)
- Okrešelj (Zoisova zvončica in Froelichov svišč)

Poleg že naštetih vrst so v Logarski dolini tudi rastišča zavarovanih rastlin (Hazler-Papič et al, 1989): *Cypripedium calceolus* (lepi čeveljc), *Daphne cneorum* (dišeči volčin), *Dianthus sternbergii* (Sternbergov klinček), *Eryngium alpinum* (alpska možina), *Gentiana clusii* (Clusijev svišč), *Gentiana lutea* (rumeni svišč), *Leontopodium alpinum* (planika) in *Primula auricula* (avrikelj).

V območju obravnavanega krajinskega parka doslej še ni bila opravljena celovita raziskava živalstva, zato je nemogoče z gotovostjo trditi, katere od ogroženih živalskih vrst, ki so zavarovane z uredbo (Ur. l. RS št. 57-2094/93), se tukaj zadržujejo stalno in katere občasno. S pomočjo literature (Garms, 1981; Harde in Severa 1988) pa je možno predvidevati, katere vrste bi v naravnih razmerah utegnile prebivati ali se občasno zadrževati v območju krajinskega parka Logarska dolina. Po Uredbi o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Ur. l. RS št. 57-2094/93) se kot naravna znamenitost štejejo vse vrste metuljev (*Lepidoptera*) in hroščev (*Coleoptera*) nad zgornjo gozdno mejo, vse živalske vrste, ki stalno žive v jamah oziroma podzemeljskih vodah ter vse vrste živali, ki se preko ozemlja Slovenije selijo. Poleg teh pa Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS št. 82-4055/2002) navaja naslednje živalske vrste, katerih življenjski prostor sega v slovenski alpski svet:

- mehkužci (*Mollusca*):
 - veliki vrtni polž (*Helix pomatia*)
 - školjke (*Bivalvia*) – vse sladkovodne vrste
- pijavke (*Hirudinea*):
 - medicinska pijavka (*Hirudo medicinalis*)
- deseteronožni raki (*Crustacea: Decapoda*):
 - potočni rak (*Astacus astacus*)
- pajki (*Araneae*):
 - Dolomedes plantarius*
- žuželke (*Insecta*):
 - kačji pastirji (*Odonata*) – vse vrste
 - vrsta kobilice *Saga pedo*
 - čebele in čmrlji (*Apidae*)
 - mravlje rodu *Formica* – vse vrste
 - orjaški krešič (*Carabus gigas*)
 - planinski kozliček (*Rosalia alpina*)
 - nosorožec (*Oryctes nasicornis*)
 - rogač (*Lucanus cervus*)
 - gorski apolon (*Parnassius apollo*)
- obloustke (*Cyclostomata*)
 - piškurji (*Petromyzontidae*) – vse vrste
- ribe (*Pisces*)
 - zvezdogled (*Gobio uranoscopus uranoscopus*)
 - beloplavuti globoček (*Gobio albipinnatus vladykovi*)
 - pisanka (*Alburnoides bipunctatus bipunctatus*)
 - pegunca (*Chalcalburnus chalcoides mentho*)
 - kapelj (*Cottus gobio*)
 - nežica (*Cobitis taenia taenia*)

- dvoživke (*Amphibia*)

velika nežica (*Cobitis elongata elongata*)
zlata nežica (*Cobitis aurata*)
babica (*Noemacheilus barbatulus barbatulus*)
pupki rodu *Triturus* – vse vrste
planinski močerad (*Salamandra atra*)
hribski urh (*Bombina variegata*)
navadna krastača (*Bufo bufo*)
zelena krastača (*Bufo viridis*)
zelena rega (*Hyla arborea*)
debeloglavka (*Rana ridibunda*)
zelena žaba (*Rana x esculenta*)
barska žaba (*Rana arvalis*)
sekulja (*Rana temporaria*)

- plazilci (*Reptilia*)

kuščarice (*Lacertidae*) – vse vrste
slepec (*Anguis fragilis*)
navadni gož (*Elaphe longissima*)
črnica (*Coluber viridiflavus carbonarius*)
kobranka (*Natrix tessellata*)
belouška (*Natrix natrix*)
smokulja (*Coronella austriaca*)
rilčasti gad (*Vipera aspis*)
navadni gad (*Vipera berus*)
modras (*Vipera ammodytes*)

- ptiči (*Aves*)

ujede (*Falconiformes*) – vse vrste
gozdne kure (*Tetraoninae*) – vse vrste
kotorna (*Alectoris graeca*)
kukavica (*Cuculus canorus*)
sove (*Strigidae*) – vse vrste
ležetrudnik (*Caprimulgus europaeus*)
hudourniki (*Apodidae*) – vse vrste
zlatovranka (*Coracias garrulus*)
smrdokavra (*Upupa epops*)
žolne, detli in vijeglavka (*Picidae*) – vse vrste
pevci (*Passeriformes*) – vse vrste razen šoje,
srake in sive vrane

- sesalci (*Mammalia*)

rovke (*Soricidae*) – vse vrste

beloprski jež (*Erinaceus concolor*)

rjavoprski jež (*Erinaceus europaeus*)

navadni krt (*Talpa europaea*)

netopirji (*Chiroptera*) – vse vrste

planinski zajec (*Lepus timidus*)

veverica (*Sciurus vulgaris*)

podlesek (*Muscardinus avellanarius*)

drevesni polh (*Dryomys nitedula*)

volk (*Canis lupus*)

dihur (*Mustela putorius*)

mala podlasica (*Mustela nivalis*)

velika podlasica (*Mustela erminea*)

vidra (*Lutra lutra*)

rjavi medved (*Ursus arctos*)

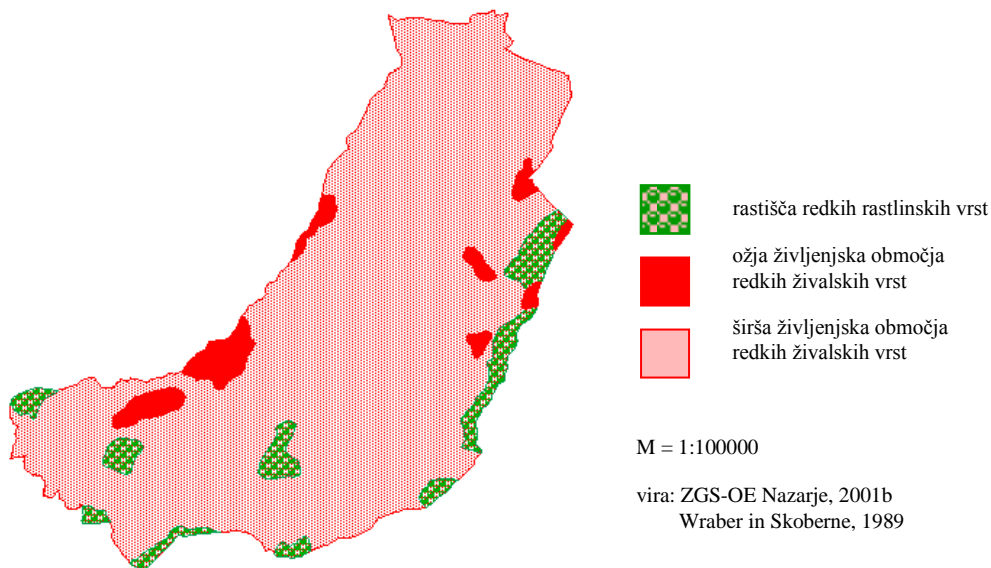
navadni ris (*Lynx lynx*)

divja mačka (*Felis silvestris*)

Bolj določni in zanesljivejši so podatki iz Desetletnega lovskogojitvenega načrta za nazarski del Savinjsko-Kozjanskega lovskogojitvenega območja (ZGS-OE Nazarje, 2001a). V njem je navedeno, da na obravnavanem področju stalno prebivajo vse vrste gozdnih kur, planinski orel, sokol selec, koconogi čuk, mali skovik, lesna sova, nekateri ptiči pevci in planinski zajec, po vsej verjetnosti pa tudi divja mačka. Prehodno, vendar dokaj redno se pojavljata rjavi medved in ris.

Poleg naštetih velja omeniti še dve vrsti, ki sicer nista vključeni v seznam ogroženih živalskih vrst in sodita med lovne vrste divjadi, vendar sta na obravnavanem področju dokaj redki. To sta kozorog in svizec. Oba sta v preteklosti od tod že povsem izginila in sta bila kasneje naseljena na južno stran grebena Savinjskih Alp. Populacija svizcev je v porastu in se bo po vsej verjetnosti razširila proti severu, medtem ko je populacija kozorogov majhna, a stabilna. Povečini se zadržujejo južno od Kamniškega sedla, v poletnem času pa na pobočjih Brane, deloma tudi v območju krajinskega parka Logarska dolina (Veternik, 2003).

Dosedanje raziskave v Logarski dolini vprašanju ogroženih rastlinskih, še zlasti pa živalskih vrst, niso namenjale dovolj pozornosti. Zato so doslej pridobljeni podatki zelo skopi in nezanesljivi. Poleg tega je zelo težko natančno določiti življenjski prostor živali, še posebej večjih sesalcev in ptic, saj so zanje značilne dnevne in sezonske migracije. Na osnovi obstoječih (nepopolnih) podatkov je bila izdelana karta, ki prikazuje najpomembnejša območja habitatov redkih ter ogroženih vrst in pa potencialen oziroma širši življenjski prostor ogroženih živalskih vrst. Iz karte je razvidno, da slednji pokriva celotno obravnavano območje. Vendar pa so kot ožja življenjska območja redkih živalskih vrst označeni samo habitati ruševca in divjega petelina, za katere so na voljo kolikor toliko zanesljivi podatki.

Slika 3: Habitati redkih in ogroženih vrst v krajinskem parku Logarska dolina

Ekološko pomembna območja (EPO)

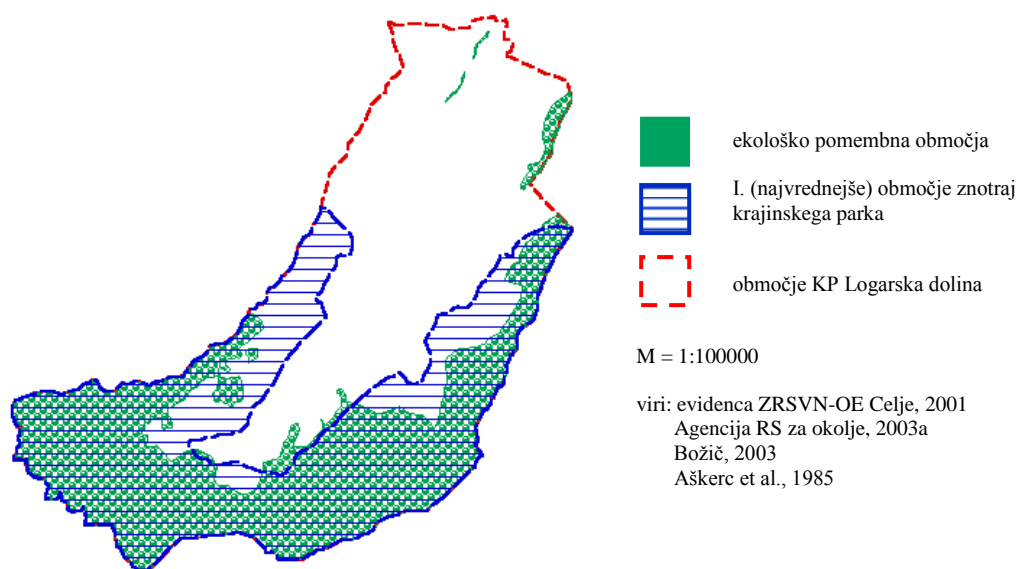
Po ZON so ekološko pomembna območja predvsem "... območja habitatnih tipov, ki so biotsko izjemno raznovrstni ali dobro ohranjeni, habitati ogroženih ali endemičnih rastlinskih ali živalskih vrst in habitati vrst, ki so mednarodno pomembni po merilih ratificiranih mednarodnih pogodb ali ki drugače prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti." Določitev ekološko pomembnih območij je v pristojnosti vlade, ki pa v štirih letih po uveljavitvi zakona tega dela še ni dokončala. Zato so bila v tej nalogi predstavljena kot ekološko pomembna območja vsa tista, ki zadostujejo navedenim zakonskim kriterijem. Za njihovo določitev so bile uporabljene naslednje podlage: predlog za določitev ekološko pomembnih območij v krajinskem parku Logarska dolina, ki ga je izdelal ZRSVN-OE Celje (2001), seznam habitatnih tipov Natura 2000 (Agencija RS za okolje, 2003a – predlog) in predlagana posebna varstvena območja za ptice v Sloveniji (Božič, 2003). Ugotovljeni habitati redkih rastlinskih ter živalskih vrst pa tukaj niso upoštevani, saj jih podrobneje obravnava predhodno poglavje.

ZRSVN-OE Celje je kot ekološko pomembni območji predlagal melišče pod Planjavo in greben Strelovec – Krofička. Na melišču je razvita značilna alpska združba *Papaveri keneri* – *Thlaspetum keneri*, v rušju ob robu melišča pa je tudi bogato nahajališče zavarovane vrste lepi čeveljc (*Cypripedium calceolus*). Na grebenu Strelovec – Krofička je zaradi težje dostopnosti dokaj ohranjena značilna alpska flora, še zlasti združba *Rhodothamno* – *Rhododendretum*. Pojavlja se redka vrsta *Scorzonera rosea* (rožnati gadnjak), tukaj pa je tudi eno najnižjih nahajališč triglavske neboglasnice (*Eritrichum nanum*).

Od habitatnih tipov, ki jih navaja seznam Natura 2000, so v krajinskem parku Logarska dolina prisotni naslednji: ruševje (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*), alpinska in subalpinska travišča na karbonatnih tleh, gorski ekstenzivno gojeni travniki, karbonatna melišča od montanskega do alpinskega pasu, karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok ter obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja. Vsa območja navedenih habitatnih tipov so upoštevana kot ekološko pomembna območja.

Podatki (Božič, 2003) navajajo, da predlagano posebno varstveno območje za ptice (IBA – Important Bird Area), ki se imenuje "Vzhodni del Kamniško-Savinjskih Alp in Karavank", naseljujejo naslednje vrste redkih ptic: belka (*Lagopus mutus*), ruševca (*Tetrao tetrix*), divji petelin (*Tetrao urogallus*), gozdni jereb (*Bonasa bonasia*), postovka (*Falco tinnunculus*), planinski orol (*Aquila chrysaetos*), sokol selec (*Falco peregrinus*), mali skovik (*Glaucidium passerinum*), kozača (*Strix uralensis*), planinska pevka (*Prunella collaris*), šmarnica (*Phoenicurus ochruros*), planinska kavka (*Pyrrhocorax graculus*), krokar (*Corvus corax*), skalni plezalček (*Tichodroma muraria*), skalna lastovka (*Hirundo rupestris*) in belohrbti detel (*Dendrocopos leucotos*). Ker je predlagano varstveno območje precej večje od krajinskega parka Logarska dolina, vse zgoraj naštetih vrste ptic domnevno ne gnezdijo znotraj parka. Vendar pa stopnja natančnosti raziskave ne dopušča nadaljnje členitve varstvenega območja, ampak ga je možno upoštevati samo v celoti. Iz tega razloga je v tej nalogi kot ekološko pomembno območje upoštevan ves tisti del, ki sodi v obravnavani krajinski park.

Po različnih kriterijih določena ekološko pomembna območja so združena v celoto, ki precej natančno sovпада s I. (najvrednejšim) območjem znotraj krajinskega parka (Aškerc et al., 1985). Na pregledni karti so prikazana skupaj, ne glede na kriterij določanja.

Slika 4: Ekološko pomembna območja v krajinskem parku Logarska dolina

Ožja zavarovana območja

Po ZON sodijo v to skupino naravni spomeniki, strogi naravni rezervati in naravni rezervati. Gozdnih rezervatov ta zakon posebej ne omenja. Po Zakonu o gozdovih (Ur. l. RS št. 30-1299/93) le-ti sodijo med gozdove s posebnim namenom, za katere se določi poseben režim gospodarjenja. Režimi za gozdne rezervate so zelo omejevalni in ne dovoljujejo gozdnogospodarskih ukrepov ali drugih posegov, ki bi utegnili vplivati na naravne procese v gozdnih ekosistemih. Iz tega razloga jih je ustrezno šteti za naravne rezervate.

V krajinskem parku Logarska dolina ni strogega naravnega rezervata, medtem ko so naravni rezervati trije: **Melišče pod Planjavo** ter gozdna rezervata **Klemenškova planina** in **Matkov kot – Logarska dolina**. ZRSVN-OE Celje (2001) je pripravil predlog za še en naravni

rezervat in sicer **Klemenškova planina**. Z odlokom proglašeni naravni spomeniki so naslednji:

- Savinja (od izvira dalje),
- Izvir Črne (drugi izvir Savinje),
- Slap Savinja (Rinka),
- Slapišče Palenk,
- Soteska Palenka,
- Okno v Luknji in
- Matkovo Okno.

Nekatere druge naravne vrednote so predlagane za naravni spomenik (ZRSVN-OE Celje, 2001): Palenkov graben, Rastovski graben, Jezera in Brin v Logarski dolini.

V skladu z Uredbo o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS št. 52-2531/2002) sodijo zgoraj našteje naravne vrednote v naslednje zvrsti: hidrološka (skupaj 7), površinska geomorfološka (5), botanična (1) in drevesna (1). Nekatere se uvrščajo v več skupin (zvrsti).

Druge naravne vrednote

V območju krajinskega parka Logarska dolina se nahaja vrsta drugih naravnih vrednot, za katere pa niso bili podani predlogi za statusno varovanje. Spodnja preglednica jih našteva tako, kot jih v svoji evidenci vodi ZRSVN-OE Celje in hkrati prikazuje, v katere zvrsti so uvrščene (nekatero tudi v več hkrati). V preglednici pa niso prikazana ožja zavarovana območja, ker so navedena že v predhodnem poglavju.

Preglednica 1: Evidentirane druge naravne vrednote v krajinskem parku Logarska dolina (razen ogroženih vrst, EPO in ožjih zavarovanih območij) – stanje l. 2001

ime naravne vrednote	zvrsti naravnih vrednot						opombe
	površinska geomorfološka	podzemeljska geomorfološka	hidrološka	botanična	zoološka	drevesna	
Logarska dolina	0			0	0		
Balvan ob Jezeri	0						
Polje balvanov med Črno in Jezero	0						
Logarjeva lipa						0	
Rastovski skok			0				
Vršaj pod Rastkami	0						
Zg. in Sp. Vranička zijalka		0					
Icmanikova smreka						0	ni več živa; nahaja se zunaj območja KP Logarska dolina
Plesnikov brest						0	
Polje balvanov pod Ivovcem	0						
Balvan Na razpotju	0						
Slap na Ivovcu			0				

Slapova pod Zakronjem			0				
greben Strelovec - Krofička				0	0		
Macesna na Klemenči jami						0	
Sušica (slap)			0				
Spodmol pod tunelom		0					
Slap pod tunelom			0				
Slapovi pod Nunskim sedlom	0		0				izpadli iz evidence ZRSVN
Brložniški dedec	0						
Brložniška votlina		0					
Brložniški slapovi	0		0				
Spodmol pri Luknji		0					
Brložniška čer	0						
Golica v Krejdi	0			0			
Rjava peč		0					
Okno na "Zaogradcu"	0						
Spodmol pri Orlovem gnezdu		0					
Dedec s čepico	0						
Okrešelj	0			0			
Zaspani hriber	0						
Menih	0						
Sod brez dna	0						
Konglomeratni stolp	0						
Okno na grebenu Savinjsko sedlo - Križ	0						

Vir: evidenca ZRSVN-OE Celje, 2001

Celotna Logarska dolina je v evidenci označena kot površinska geomorfološka, botanična in zoološka naravna vrednota. Elaborat Naravna in kulturna dediščina Logarske doline, njeno varovanje in razvoj (Hazler-Papič et al., 1989) omenja še Slapove pod Nunskim sedlom, ki pa jih v kasnejših evidencah ZRSVN iz nepojasnjenih razlogov ni najti. Tudi zgornji izvir Savinje, ki ga mnogi planinci zelo dobro poznajo, ni označen kot naravna vrednota. Medtem pa je v evidenci še vedno Icmnikova smreka, čeprav se je že pred leti povsem posušila, poleg tega pa se (njeni posušeni ostanki nahajajo na območju krajinskega parka Robanov kot in ne Logarska dolina.

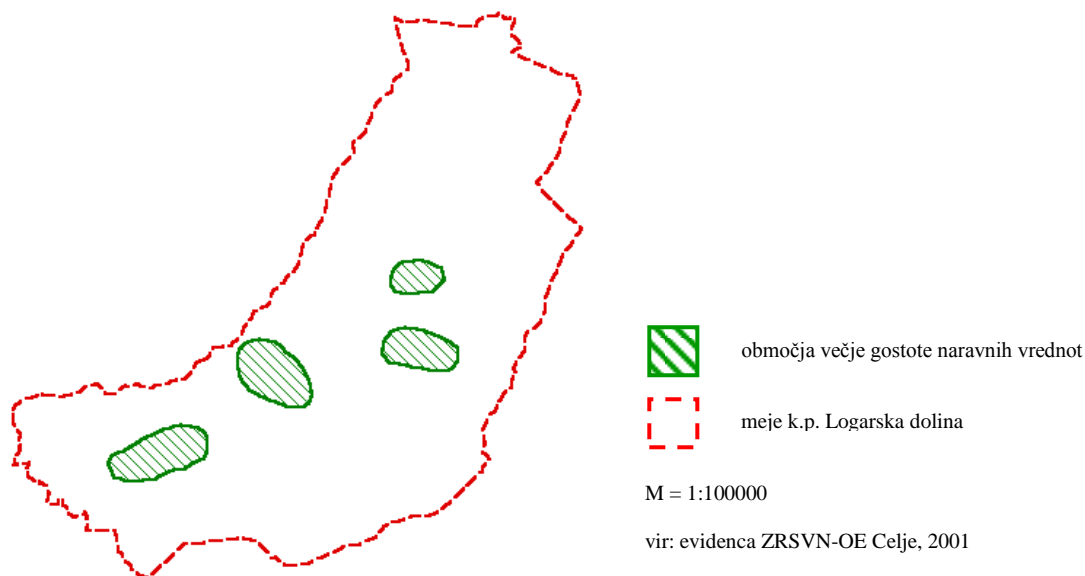
Ker register naravnih vrednot na državnem nivoju še ni dokončno izdelan, je zaenkrat nemogoče opredeliti, katere vrednote so državnega in katere lokalnega pomena. Po obstoječem predlogu (ZRSVN-OE Celje, 2001) naj bi imele državni pomen naslednje: Rinka, Matkovo okno, Logarska dolina kot geomorfološki spomenik, slapišče Palenk, izvir Savinje ter oba gozdna rezervata. Ostale imajo lokalni pomen.

Lokacije vseh naštetih objektov so prikazane na karti naravnih vrednot v Prilogi A. Kot opombo je treba omeniti, da so nekatere lokacije, kot jih v digitalni obliki v evidenci vodi ZRSVN-OE Celje, napačne. Pri terenskem ogledu se je ob hkratni primerjavi s topografsko podlago in digitalnimi orto-foto posnetki v nekaterih primerih ugotovilo precejšnja odstopanja (reda velikosti po 100 in celo več metrov). Ker osnovni namen naloge ni ugotavljanje

tovrstnih napak, tukaj ne bo podrobneje navedeno, za katere naravne vrednote gre. Priloga A pa prikazuje njihove dejanske lokacije, kot so bile ugotovljene na terenu (tudi posušeno Icmanikovo smreko).

Območja večje gostote naravnih vrednot

Za celoten krajinski park je značilna velika gostota naravnih vrednot. Vendar pa je znotraj parka nekaj področij, kjer se po tri ali več naravnih vrednot nahaja na razmeroma majhnem prostoru. Ta področja so naslednja: pod Okrešljem (Spodmol pri Orlovem gnezdu, Rinka in Dedec s čepico), Brložnica (Brložniška votlina, Brložniška čer, Brložniški dedec, Spodmol pri oknu, Okno v Luknji in Brložniški slapovi), strme grape pod Klemenškovo planino (Slap pod tunelom, Spodmol pod tunelom in Sušica) ter spodnji del struge Iovovca (slap Iovevec, Polje balvanov in Balvan na Razpotju).

Slika 5: Območja večje gostote naravnih vrednot v krajinskem parku Logarska dolina